

Dosarul nr. 2ra-1644/18

Prima instanță - Judecătoria Strășeni, sediul Călărași (V. Negurița)

Instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău (N. Budăi, V. Sîrbu, I. Muruianu)

Î N C H E I E R E

12 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Hajim Iulia,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Academia de
Muzică Teatru și Arte Plastice împotriva Iuliei Hajim privind restituirea cheltuielilor
pentru studii și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
admis apelul declarat de Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice, casată
hotărârea din 30 martie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași și pronunțată o
hotărâre nouă de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 22 iunie 2016, Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice s-a adresat cu
cerere de chemare în judecată împotriva Iuliei Hajim solicitând restituirea sumei de
46676,70 lei cu titlu de cheltuieli suportate de Academie pentru studii cu finanțare
bugetară și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a reiterat că la 15
septembrie 2011 a încheiat cu Hajim Iulia Contractul-tip nr.11712 privind realizarea
studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în
grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii.

Notează că potrivit pct. II din contract drept obiect al acestuia îl constituie: a)
organizarea/realizarea studiilor superioare și medii de specialitate la învățământul de
zi din contul bugetului de stat; b) plasarea în câmpul muncii, conform repartizării
ministerului în subordinea căruia este instituția respectivă de învățământ, a
studentului (elevului (tânărului specialist) care și-a făcut studiile cu finanțarea din
contul bugetului de stat; c) restituirea de către tânărul specialist a cheltuielilor de
instruire, inclusiv a bursei acordate de stat, în cazul nerespectării condițiilor
prezentului contract.

Conform pct. 3.3 din contract, studentul se obligă: a) să realizeze, în termen,
programul educațional la specialitatea solicitată; b) să frecventeze regulat orele de
curs și să nu admită absențe nemotivate; c) să respecte Carta Academiei, Statutul,

Regulamentul de ordine internă și alte acte normative ale instituției; d) să lucreze, nu mai puțin de 3 ani după absolvirea instituției, la întreprinderea, instituția sau organizația la care a fost repartizat; e) să restituie la bugetul de stat, în cazul exmatriculării sau neprezentării la locul de muncă conform repartizării și al încălcării termenului indicat în contract, cheltuielile pentru instruirea sa în volum calculat de instituția de învățământ respectivă.

Totodată, reieșind din pct. 4.1 lit. a) din contract, acesta poate fi reziliat în cazul exmatriculării studentului din vina acestuia.

Astfel, prin ordinul nr.148-B din 18 iunie 2013, Hajim Iulia a fost exmatriculată pentru că nu și-a onorat obligațiunile contractuale, și anume a pierdut legătura cu facultatea și nu a îndeplinit planul de studii.

Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice invocă că a suportat cheltuieli pentru instruirea pârâtei pentru studii cu finanțare bugetară în volum de 46676,70 lei.

La 05 februarie 2016, a expediat somație în adresa Iuliei Hajim, solicitând achitarea benevolă, în termen de 7 zile, de la data recepționării acesteia, a sumei datorate pentru instruirea dânsei pe parcursul frecventării studiilor, care a fost recepționată de către pârâtă la 11 februarie 2016, însă ultima nu i-a dat curs.

Prin hotărârea din 30 martie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași cererea de chemare în judecată depusă de Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice, a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea din 30 martie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, la 02 mai 2017 avocatul Viorel Chetrușcă acționând în interesele Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice, a declarat apel nemotivat. La 25 octombrie 2017 a depus apel motivat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017 s-a restituit apelul declarat de avocatul Chetrușcă Viorel în interesele Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice ca fiind depus de o persoană care n-a fost în drept să declare apel.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2018, s-a admis recursul declarat de avocatul Viorel Chetrușcă în interesele Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice, s-a casat încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza examinării cauzei în fond.

Prin decizia din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de avocatul Chetrușcă Viorel în interesele Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice.

S-a casat hotărârea din 30 martie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași și s-a adoptat o hotărâre nouă prin care: cererea de chemare în judecată depusă de Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice, a fost admisă integral.

S-a încasat de la Hajim Iulia în beneficiul Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice suma de 46676 lei, cu titlu de cheltuieli suportate de Academie pentru studii cu finanțare bugetară și 1050 lei cu titlu de taxă de stat, pentru examinarea apelului.

S-a încasat de la Hajim Iulia în beneficiul statului 1400 de lei, cu titlu de taxă de stat, suportată pentru examinarea cauzei în instanța de fond.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Hajim Iulia nu și-a îndeplinit obligațiunea asumată referitor la realizarea în termen a programului

educațional la specialitatea solicitată, frecventarea orelor de curs nu a fost executată în modul corespunzător, fapt ce a dus la încălcarea prevederilor contractului-tip nr. 11712 din 15 septembrie 2011.

În condițiile libertății contractuale stabilite de art.667 Cod civil, Hajim Iulia în mod liber și de comun acord cu Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice, au stabilit și convenit asupra condițiilor Contractului-tip nr.11712 privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii”.

La 02 iulie 2018, Hajim Iulia a declarat recurs împotriva deciziei din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii din 30 martie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași.

Ca temei de drept recurent a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), b) și c) Cod de procedură civilă care stipulează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

În motivare a indicat că la examinarea apelului instanța nu a luat în considerație faptul că cererea de apel a fost depusă cu omiterea termenului legal de declarare apelului.

Nu a luat în considerație legalitatea hotărârii primei instanțe referitor la respingerea acțiunii ca fiind tardivă. Instanța de fond corect a aplicat prevederile art. 267 din Codul de procedură civilă.

De asemenea, recurentul susține că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material. Nu a ținut cont de faptul că Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice a prezentat o listă de cheltuieli pretinse, fără a specifica în bază căror acte normative au fost efectuate calculele. La fel, a indicat că a suportat și anumite cheltuieli pentru reparații, achiziții de cărți, echipamente, rechizite, etc., însă nu a fost prezentat careva probe privind confirmarea suportării acestora.

Recurentul susține că însuși clauzele contractului încheiat între părți nu sunt clare, nu stabilesc exact în care circumstanțe va surveni un anume fapt, care sunt sumele ce urmează a fi achitate în cazul neonorării obligațiilor contractuale.

Calculul prezentat privind returnarea cheltuielilor la bugetul de stat pentru instruirea sa nu este suficient de clar în situația în care un an de studii costă 9000 de lei.

În opinia recurentul solicitarea încasării sumei de 46 676, 60 lei, constituie o îmbogățire fără justă cauză.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 10 mai 2018.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii nr.6565, instanța de apel a expediat copia deciziei motivate la 11 iunie 2018 (f.d.144), însă date referitoare la recepționarea acesteia de către părți, lipsesc de la materialele dosarului.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 02 iulie 2018, respectiv în termenul

prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața

instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Hajim Iulia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Hajim Iulia.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Luiza Gafton

Dumitru Mardari